

HET VOLK ISRAËL WAS EN IS HET VOLK VAN GOD. MAAR WAT HIELD EN HOUDT DAT IN? OOK DE CHRISTELIJKE GEMEENTE, DE KERK, WAS EN IS HET VOLK VAN GOD. HOE KAN DAT? WAS EERST ISRAËL HET VOLK VAN GOD, EN IS DE GEMEENTE HET NU? OF BESTAAN BEIDE VOLKEN GELIJKTIJDIG? KAN MEN NAUWKEURIG ONDERSCHIED MAKEN TUSSEN BEIDE VOLKEN? EN WAARIN BESTAAT DIT ONDERSCHIED DAN? ZOWEL VROEGER, NU, ALS IN DE TOEKOMST? OP DEZE VRAGEN PROBEREN WE IN DIT ARTIKEL AAN DE HAND VAN DE SCHRIFT HET ANTWOORD TE GEVEN.

ISRAEL en de gemeente

• door Gerard Kramer

ISRAËL

We beginnen bij Israël, want dat komt eerder in de Bijbel voor dan de Gemeente. Wie de Bijbel vanaf het begin leest, ontdekt dat er aanvankelijk slechts sprake is van ‘mensen’ of ‘de mens’ als scheppingswerk van God. Pas na de zondvloed is er sprake van ‘volkeren’; zie Gn10:5. In Gn11 wordt verteld hoe de volken zijn ontstaan. Het zijn niet slechts grote families die van bepaalde voorvaders afstammen, maar ze zijn ook nog eens van elkaar onderscheiden door de talen die ze spreken. Dat laatste was trouwens een oordeel van God, omdat de mensen na de zondvloed weigerden zich over de aarde te verspreiden en zich rondom de toren van Babel een naam wilden maken. De sprekers van de diverse talen waren toen wel gedwongen zich over de hele aarde te verspreiden, nadat de Here hun aanvankelijk gemeenschappelijke taal had verward.

De nakomelingen van Sem vormden samen zo’n groep onderling verwante taalgebruikers, oftewel zo’n volk. Binnen dat volk had God op een bepaald moment één man op het oog, en dat was Abraham, toen nog Abram geheten. Toen God tot hem begon te spreken, woonde hij in de stad Ur, in het gebied van de Chaldeeën, gelegen in Mesopotamië (Gn11:28; Hd7:2). Hij kreeg op een dag (zie Gn12:1-3) een opdracht: hij moest vertrekken naar het land dat God hem wijzen zou; een zesvoudige belofte:

- God zou hem tot een groot volk maken
- God zou hem zegenen en zijn naam groot maken
- God zou hem voor anderen tot een zegen stellen
- God zou zegenen wie hem zegenden
- God zou vervloeken wie hem vervloekten

f) God zou met hem alle geslachten van de aardbodem zegenen.

Later, nadat hij aan Gods opdracht om te vertrekken gehoorzaamd had, kwam daar nog een zevende belofte bij – hoeveel later, weten we niet:

g) God zou zijn nageslacht het land geven waar hij zich op dat moment bevond, genaamd Kanaän (Gn12:7).

De landbelofte voor Abraham en zijn nageslacht

Het is met name die laatste belofte – de landbelofte – die de Here een aantal keren heeft verduidelijkt en herhaald. Toen Lot zich van Abraham had afgescheiden, kreeg Abraham het volgende uit de mond van de Here te horen: ‘Sla toch uw ogen op, en zie van de plaats, waar gij zijt, naar het noorden, zuiden, oosten en westen, want het gehele land, dat gij ziet, zal Ik u en uw nageslacht voor altoos geven. En Ik zal uw nageslacht maken als het stof der aarde, zodat, indien iemand het stof der aarde zou kunnen tellen, ook uw nageslacht te tellen zou zijn. Sta op, doorwandelen het land in zijn lengte en breedte, want u zal Ik het geven’ (Gn13:14-17; vgl. voor deze belofte o.a. Gn15:7,18v.; 17:8; 26:3 (aan Izaäk); 28:4 (aan Jakob); 28:13 (idem); Ex3:8 (aan Mozes); 23:31 (via Mozes aan de Israëlieten).

Aard van de zegeningen

Als we de beloften aan Abraham en zijn nageslacht overzien, valt op dat de zegeningen van hemzelf en het latere volk Israël allereerst aards van karakter zijn. Het duidelijkst blijkt dat bij de belofte van het land: dat ligt op deze aarde, op een geografisch gemarkeerde plek, en alleen daar vloeien melk en honing. Maar ook de andere zegeningen zijn aards van karakter. Die betreffen bijvoorbeeld (zie Dt28:2-14) de vrucht van hun schoot, de vrucht van hun bodem en de vrucht van hun vee, en zaken als

de mand en de baktrog; overwinning over de vijanden. En als er dan toch sprake is van 'Zijn rijke schatkamer, de hemel', dan is de schat die genoten wordt de regen. Dit alles zou wel afhankelijk zijn van de gehoorzaamheid aan de Goddelijke wet. Bij ongehoorzaamheid zou er geen zegen zijn, maar zouden hun zaken als onvruchtbaarheid, ziekte of overheersing door vijanden overkomen, en ze zouden verdreven worden uit hun land (Dt28:15-68; vgl. Lv26).

De Messias

Het hele Oude Testament door zien we het volk Israël uitzien naar de Messias, de Gezalfde. Priesters, profeten en koningen werden gezalfd. De Messias zal dan ook zowel priester, profeet als koning zijn. Hij is al beloofd na de zondeval als het zaad van de vrouw (Gn3:15), maar daar is nog geen sprake van zalving, ook niet van heerschappij, laat staan van volken. Daarvan is wel sprake in de zegenspreuk die Jakob op zijn sterfbed over zijn zoon Juda uitspreekt: 'De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn (Gn49:10). Mozes zelf benadrukte elders het profetische karakter van de Messias, toen hij zei: 'Een profeet uit uw midden, uit uw broeders, zoals ik ben, zal de Here, uw God, u verwekken; naar hem zult gij luisteren'. God zou Hem de woorden van God in de mond leggen (Dt18:15-17). Ook Bileam heeft over de Messias, de toekomstige Gezalfde, gesproken toen hij zei: 'Ik zie hem, maar niet nu; ik schouw hem, maar niet van nabij; een ster gaat op uit Jakob, een scepter rijst op uit Israël (Nm24:17). We vinden ook uitspraken die duidelijk het verband leggen tussen David en de Messias, oftewel waarin David een type is van of vooruit wijst naar de Messias; zie o.a. 1Sm2:10b; Ps110. Uiteindelijk is het juist David die vertelt dat de Here God zelf de Messias is, die met kracht zal regeren; zie Ps24:7-10. Vgl. voor andere Psalmen over de heerschappij van de Messias Ps2,45,72; vgl. de profetische gedeelten als Js9:5,6; Mc5:1; Zc9:9,10. We moeten daarbij niet vergeten dat voorafgaand aan de Messiaanse regering er een herstel zal plaatsvinden tussen het van God af geraakte volk, oftewel dat er bekering zal volgen op een periode van ontrouw, zonde en ongeloof; zie o.a. Hs5-14; Js53; Ez36.

In het land

Hoe zal het zijn in het Vrederijk, de tijd dat de Messias zal regeren? Ook dan zullen de zegeningen >>

vooral aards van karakter zijn. Niemand zal meer zeggen dat hij ziek is (Js33:24). De Here God zal het koren roepen en vermeerderen, en geen hongersnood over hen brengen. Hij zal de vrucht van het geboomte en de opbrengst van het veld vermeerderen (Ez36:29b-30). De Israëlieten zullen in gerustheid wonen, als vreedzame lieden, allen zonder muur, grendels of poorten (Ez38:11). Het zal een periode van permanente vrede zijn: zwaarden zullen zijn omgesmeed tot ploegscharen en speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen, en zij zullen de oorlog niet meer leren. Maar zij zullen zitten, ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom, zonder dat iemand hen opschrikt (Mc4:3b-4; vgl. Ps46:10).

Anderzijds zal het volk voortdurend een juist zicht op de Here hebben; dat is m.i. meer dan puur aardse zegening. Misschien moeten we zeggen: Israël zal dan zijn aardse zegeningen genieten met een volledig juiste zicht op de Heer, omdat de Messias zal regeren in gerechtigheid en zichzelf opnieuw geboren zijn (Ez36). Wat voor deze visie pleit, is dat alle zegeningen van het nieuwe verbond dan het deel zullen zijn van het wedergeboren volk – zie bv. Jr31:31-34 en Hb8:8-13. De ogen van de zienden zullen niet meer verblind zijn, oftewel er zal niet alleen geen lichamelijke, maar ook geen geestelijke blindheid meer zijn (Js32:1-4). Juist daarom is het zo ernstig als er dan toch mensen zullen zondigen. Omdat daarvoor geen enkele verontschuldiging zal bestaan – immers, de satan is dan gebonden; zie Op20:2v. – zal zondigen neerkomen op welbewuste afval van God. Daarom zullen er elke dag rechtszittingen zijn waarbij de goddelozen terecht en direct gedood zullen worden (Ps101:7-8; Js65:20; 66:23-24).

Positie nu

Hoe moeten we aankijken tegen Israël nu? En dan niet zozeer tegen de staat, als wel tegen het volk Israël? Is Israël op dit moment het volk van God? Enerzijds niet. Het is de tijd waarin God zijn volk beschouwt als Lo-Ammi, (niet mijn volk), want, zegt de Here, ‘gij zijt mijn volk niet en Ik zal de uwe niet zijn’. Direct aansluitend zegt Hij gelukkig: ‘Eens echter zullen de kinderen Israëls talrijk wezen als het zand der zee, dat niet te meten of te tellen is. En ter plaatse waar tot hen gezegd wordt: Gij zijt mijn volk niet – zullen zij genoemd worden kinderen van de levende God’ (Hs1:9-10). Er zal dus een grote verandering komen, waarin Israël van de toestand van nu - ‘niet Gods volk’ -zal overgaan naar de toestand van straks: ‘Gods volk’ (Hs2:22). Daaraan zal echter, zoals we al zagen, een bekering voorafgaan, die zal plaatsvinden nadat Israël zwaar zal hebben geleden in de oordelen van de Grote Verdrukking die God over hen zal brengen (Hs5:14-6:3; Jr30:7; Mt24:21). Israël is nu dus niet bekeerd! Anderzijds is Israël ook nu wel degelijk het volk van God, in die zin dat God de toestand waarin zij nu zijn, niet als definitief beschouwt. Paulus schrijft over hen als ‘mijn broeders, mijn verwanten naar het vlees. Israëlieten zijn zij, van hen is het zoonschap, de heerlijkheid, de verbonden, de wetgeving, de dienst en de beloften; tot hen behoren de vaderen, en uit hen is naar [het] vlees de Christus, die God is over alles, gezegend tot in eeuwigheid. Amen’ (Rm9:3b-5). Het blijft echter zijn wens dat zij behouden worden, en gaan behoren tot het overblijfsel naar de verkiezing der genade in de tegenwoordige tijd – en dat is nu, op individuele basis, slechts mogelijk door bekering en wedergeboorte (Rm10:1; 11:5). Hun aanneming als volk, of als geheel, is echter nog

toekomstig, en wordt door Paulus vergeleken met leven uit de doden (Rm11:15).

DE GEMEENTE Het ontstaan

De christelijke Gemeente is niet gelijktijdig met het oudtestamentische Israël ontstaan, maar veel later. De Heer Jezus sprak voorafgaand aan zijn werk op het kruis over de Gemeente als iets dat Hij nog zou gaan bouwen (Mt16:18). Dat had Hij op dat moment dus nog niet gedaan! Er zijn ook geen oudtestamentische profetieën over de Gemeente; zij was in al die eeuwen een verborgenheid (geheim, mysterie) geweest. Paulus was degene die dit geheim mocht onthullen (Ef3:8-11; Ko1:26-27). De Gemeente is ontstaan op de Pinksterdag, toen de Heilige Geest werd uitgestort. Toen ontstond dat unieke gezelschap, dat o.a. als Lichaam van Christus werd aangeduid, samengevoegd door de Heilige Geest, die pas kon komen nadat de Heer Jezus zijn bloed gestort had en verheerlijkt was (Jh7:37; Hd2; 20:28; 1Ko12:13). De Gemeente is een uniek geheel, bestaat uit door de Heilige Geest wereldwijd samengevoegde bekeerde Joden en bekeerde heidenen, en is dus niet beperkt tot één bepaald volk (Ef2:11-22; Op5:9). Daarnaast is een opmerkelijk onderscheid dat de verkiezing van Israël vanaf de grondlegging van de wereld heeft plaatsgevonden – dus in de tijd – en die van de Gemeente voor de grondlegging van de wereld – dus in de eeuwigheid, voorafgaand aan de ‘tijden van de eeuwen’ (Mt25:34; Ef1:4; Tt1:2).

De landbelofte

Daaruit volgt dat de Gemeente niet een bepaald land toegewezen heeft gekregen om daar als Gemeente te wonen. Over de hele wereld verspreid zijn er plaatselijke Gemeenten. De gelovigen hebben op aarde echter geen specifieke rechten of regeringsverantwoordelijkheid, maar zij zijn – omdat Christus nu nog verworpen is - hier vreemdelingen en bijwoners, in afwachting van het hemels koninkrijk. Hun regering over de hele schepping, samen met Christus, is iets dat nog komt. Christus’ (openbare, zichtbare) heerschappij is nog toekomstig (want ook nu is Hem in principe alle macht in hemel en op aarde gegeven – Mt28:18; Ef1:21; 1Pt3:22 – immers niet ‘Mij wordt gegeven, maar Mij is gegeven’), dus ook de heerschappij van de Gemeente (1Ko4:8; Fp3:20-21; 1Tm6:15; 2Tm2:12; Op5:10).

Aard van de zegeningen

De aard van de zegeningen die specifiek voor de Gemeente zijn bedoeld, is dan ook niet stoffelijk, tijdelijk, aards, maar geestelijk, eeuwig, hemels. In Ef1:3 schrijft Paulus: ‘Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemelse [gewesten] in Christus’. Met die typering zijn de zegeningen van Israël nooit aangeduid. Bij geestelijke zegeningen moet vooral gedacht worden aan wat de apostel Johannes heeft geschreven over het eeuwige leven, over de gemeenschap met de Vader en de Zoon (zie spec. Jh17:3; 1Jh1:1-4). Dat betekent dat een christen die ziek of arm wordt, niet hoeft te denken dat hem zegen onthouden wordt. Een gelovige Israëliet had die

zij zullen genoemd worden kinderen van de levende God

conclusie wel moeten trekken. Natuurlijk zal ook de christen zijn aardse omstandigheden in de hand van de Heer leggen. Maar zijn aardse zegeningen zijn niet zijn specifiek christelijke zegeningen – die laatste zijn hem onvervreemdbaar geschonken (al kan het genot ervan natuurlijk wel belemmerd worden door een zwakke geestelijke toestand of door niet geoordeelde zonden).

De Messias

In het Nieuwe Testament wordt de Messias de Christus genoemd. De betekenis blijft de Gezalfde, de Man van Gods welbehagen. Hij is op dit moment nog verworpen door Israël (vgl. Lk19:14), en daarom wordt alles wat God over Hem wilde bekendmaken, nu bekendgemaakt aan de gelovigen uit de volken – dus aan de bekeerde heidenen die Hem wel aangenomen hebben (Ko1:27) – al geldt dit natuurlijk ook bekeerde Joden, die immers tot de Gemeente zijn gaan behoren. Zij zijn met Hem nu al als hun hemels Hoofd verbonden als leden van hetzelfde lichaam (Rm12:5; 1Ko12:12-31; Ef1:22; Ko1:24). Die unieke, vitale, onlosmakelijke verbondenheid is er nu al, en die zal altijd in stand blijven. Anderzijds verwachten de christenen Hem vanuit de hemel, als Hij hen voor altijd tot zich zal nemen en zij bij Hem in het Vaderhuis zullen wonen (Jh14:1-3; 1Ko15:51v.; 1Th4:13v.; Fp3:20v.).

Toekomstige zegeningen

De zegeningen van de Gemeente, ook de toekomstige, mogen dan geestelijk, eeuwig en hemels van karakter zijn, dat wil niet zeggen dat de gelovigen van de Gemeente niets met het aan Israël beloofde land of de aarde te maken hebben. ‘Zij zullen over de aarde regeren’, lezen we al in Op5:10. In Op20 wordt het Vrederijk beschreven, en daar lezen we voor het eerst – tot zesmaal toe! - dat dit 1000 jaar zal duren. De gelovigen van de Gemeente (samen met enkele andere categorieën gelovigen) zullen niet, zoals Israël, in het Vrederijk op aarde wonen, maar daarover met Christus gedurende deze 1000 jaren regeren (Op20:4,6). Dit regeren zal doorgaan in de tijd van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die daarop volgt, oftewel over de hele schepping, tot in alle eeuwigheid (Op21:1; 22:5). Zowel met het Vrederijk als met de nieuwe hemel en de nieuwe aarde hebben de gelovigen te maken, vanuit hun hemelse woonplaats, d.i. het Vaderhuis (Jh14:3). Uiteindelijk zal de grootste zegen van de Gemeente zijn dat ze als de Bruid, de Vrouw van het Lam, in een volmaakte liefdesband verbonden met Hem die haar heeft gekocht, zal zijn waar Hij is, terwijl Zijn heerlijkheid op haar afstraalt.